

EKOHISTORIJSKI KRUŽOCI NA SVEUČILIŠTU U ZADRU

Na Sveučilištu u Zadru u ožujku pokrenuta je inicijativa o organiziranju kružoka o ekohistoriji, u koju se uključilo Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju. S obzirom na nedostatak upravo ovakve tematike na već spomenutom sveučilištu, nekolicina studenata upravo je u ekohistorijskom kružoku pronašla put za otkrivanje novih svjetonazora. Kao i kod svakog okupljanja ovakve vrste, cilj je bio potaknuti niz razgovora i rasprava na temu ekohistorije. Na prvom Ekohistorijskom kružoku koji je održan 21. ožujka 2013., bilo je potrebno studente uvesti u problematiku povijesti okoliša i za početak ukazati na znanstvenike odgovorne za upoznavanje hrvatskog znanstvenog kadra i šire javnosti s ekohistorijom. Upravo zbog toga za literaturu je određen članak Hrvoja Petrića, Što je povijest okoliša?, u zborniku *Historični seminar 6* i pogovor Drage Roksandića, Ekohistorija: nova historiografska disciplina ili nova historijska znanost?, u knjizi *Povijest europskog okoliša* autora R. Delorta i F. Waltera. Na prvom ekohistorijskom kružoku prisustvovali su studenti (abecedno): Nastassja Ćakić (kroatistika - lingvistika), Petra Kupsjak (etnologija i kulturna antropologija - pedagogija), Marina Matiša (povijest), Ivan Medić (arheologija), Matea Talaja (geografija), Ivan Vekić (povijest - povijest umjetnosti), Mate Vučić (geografija) te inicijator i moderator Goran Đurđević. Za početak je razgovor krenuo u smjeru otkrivanja razloga i motiva zbog kojih su se studenti zainteresirali za ovo područje. Većina razloga upućivala je upravo na srodnu povezanost sa znanostima u kojoj se studenti obrazuju, ali i intrigantnost same ekohistorije kao znanosti koja se uvlači u različite spektre prirodnih i društvenih komponenata različitih znanosti. Kako se većina studenata na kružoku tek upoznala s temom, prve rasprave bile su potaknute pitanjima samog obuhvata proučavanja ekohistorije. Studenti su se također bazirali na razjedinjavanju pojmova prostora i okoliša potrebnih za daljnje bavljenje tematikom. Prve rasprave bile su većinom potaknute primjerima promjena okoliša kroz povijest s kojima su se studenti upoznali kroz prijašnje školovanje. Neki od glavnih primjera rasprava bili su usporedbe promjena okoliša na kontinentima s domorodačkim stanovništvom i europskim doseljenicima, primarne promjene u krajobrazu prouzrokovane nomadskim načinom života prvih organiziranih zajednica, te seobe naroda kao posljedica ne samo klimatskih i ekoloških promjena već i ekonomski uzrokovanih promjena. Pomoću primjera na temelju kojih su nastavljene rasprave, pokušalo se što detaljnije odgovoriti na pitanje o području proučavanja ekohistorije koje je bilo nit u povezivanju studenata na prvom kružoku. S obzirom da je prvi Ekohistorijski kružok uspješno završio, iniciran je i drugi kružok koji je održan 5. travnja na temu pregleda razvoja nacionalnih i regionalnih ekohistorija. Kao literatura je poslužilo poglavlje Lokalne, regionalne i nacionalne povijesti okoliša iz knjige *Što je povijest okoliša?* J. Donalda Hughesa. Na drugom kružoku okupili su se studenti (abecedno): Goran Đurđević, Matea Talaja, Deni Tojčić (povijest - arheologija), Ivan Vekić, Mate Vučić i Goran Vuković (geografija). S obzirom na danu temu kružoka studenti su na početku pokrenuli razgovor o dojmovima vezanim za pročitano poglavlje. Rezultat je bilo zajedničko nezadovoljstvo zbog ne spominjanja hrvatskih znanstvenika koji su doprinijeli razvoju ekohistorije u Hrvatskoj posebice, doc. dr. sc. Hrvoja Petrića i prof. dr. sc. Drage Roksandića. Također osvrnuli su se na brojne zemlje koje nisu spomenute u samom pregledu znanstvenika i bibliografije. Uočena je i mala doza "uzvišenog držanja" američkog znanstvenika u dijelovima gdje se uspoređuju Sjedinjene Američke Države i ostatak država, a posebice Kanada. Nakon te tematike rasprava je otišla u drugom smjeru o samom pojmu zaštite okoliša. Raspravljalo se o potrebi razvijanja svijesti od najnižeg uzrasta, te načine na koje bi se to moglo ostvariti. Kroz ovaj razgovor se pokušalo usporediti načine obrazovanja o zaštiti okoliša u Hrvatskoj i državama u inozemstvu. Nakon završenog i drugog Ekohistorijskog kružoka studentima će daljim održavanjem okruglih stolova, predavanja i rasprava na ovu temu dati šansa da se što bolje upoznaju s znanostima koja najbolje može odgovoriti na pitanje - što bi rekla priroda kada bi mogla govoriti?

Matea TALAJA

Ekonomiska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Volumen IX. / Broj 9
Zagreb - Samobor 2013.
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/61-20-148, fax: +385/1/61-56-879
sites.google.com/site/ekoekohist/

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Sunakladnici / Co-publishers:

Međunarodni istraživački projekti: »Triplex Confinium - Hrvatska višegraničja u euromediterranskom kontekstu« (voditelj prof. dr. sc. Drago Roksandić) i Triplex Confinium - »Hrvatska riječna višegraničja« (voditeljica: prof. dr. Nataša Štefanec) Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Glavni i odgovorni urednik / Editor-in-chief:

Hrvoje Petrić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moačanin, Hrvoje Petrić, Drago Roksandić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Roksandić - predsjednik (*Zagreb*), Daniel Barić (*Le Havre-Pariz, Francuska*), Slaven Bertoša (*Pula*), Zrinka Blažević (*Zagreb*), Tatjana Buklijaš (*Cambridge, UK*), Goran Đurđević (*Zadar*), Josip Faričić (*Zadar*), Borna Fürst Bjeliš (*Zagreb*), Boris Golec (*Ljubljana, Slovenija*), Hrvoje Gračanin (*Zagreb*), Paul Hirt (*Tempe, SAD*), Andrej Hozjan (*Maribor, Slovenija*), Halil İnalçik (*Ankara, Turska*), Egidio Ivetic (*Padova, Italija*), Silvije Jerčinović (*Križevci*), Karl Kaser (*Graz, Austrija*), Isao Koshimura (*Tokio, Japan*), Marino Manin (*Zagreb*), Christof Mauch (*München, Njemačka*), Kristina Milković (*Zagreb*), Ivan Mirnik (*Zagreb*), Mirjana Morosini Dominick (*Washington D.C., SAD*), Géza Pálffy (*Budimpešta, Mađarska*), Daniel Patafta (*Zagreb*), Hrvoje Petrić (*Zagreb*), Lajos Rácz (*Szeged, Mađarska*), Gordan Ravančić (*Zagreb*), Marko Šarić (*Zagreb*), Mladen Tomorad (*Zagreb*), Jaroslav Vencalek (*Ostrava, Češka*), Milan Vrbanus (*Slavonski Brod, Zagreb*), Frank Zelko (*Burlington, VT, SAD*), Zlata Živaković Kerže (*Osijek*), Ivana Žebec Šilj (*Zagreb*)

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN 1849-0190 (Online)

ISSN 1845-5867 (Tisak)

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2013.

Adresa uredništva / Mailing adress:

Hrvoje Petrić (urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: h.petric@ffzg.hr
ili Vinka Vošickog 5, HR-48000 Koprivnica

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH i Koprivničko-križevačke županije

Na naslovnici / Cover:

Mlin na rijeci Muri kod Kotoribe (zbirka D. Feletara)